

Tatiana Konderak

Kontekstualizacja treści piosenki w grach i zabawach językowych na przykładzie języka francuskiego

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 1, 149-154

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tatiana Konderak
Szkoła Języków Obcych „TINA” w Krakowie

Kontekstualizacja treści piosenki w grach i zabawach językowych na przykładzie języka francuskiego

Propozycje zabaw ruchowych do treści piosenek.

Do tekstu piosenki dzieciom proponuje się odpowiedni ruch w celu
lepszego zapamiętania i rozumienia słów:

Rock n'roll des gallinacés¹

Dans la basse-cour il y a
Des poules, des dindons, des oies,
Il y a même des canards
Qui barbotent dans la mare.

Ref: Et ça fait cot! cot! cot! codec!
Le rock'n roll des gallinacés.

Dans la basse-cour il y a
Des pigeons, des canetons,
Il y a même des dindons
Qui se cachent dans les buissons.

¹ Piosenka pochodzi z książeczki *Comptines à chanter*. Volume 2, MILAN jeunesse, 2002.

LES GESTES

des **poules** – ręce na biodrach, ramiona tworzą machające skrzydełka
des **dindons** – głowa wyciągnięta wysoko w górę i chodzimy na palcach jak dumne indyki
des **oies** – ręce szeroko rozpostarte tworzą wielkie skrzydła
des **canards** – z całej dłoni robimy duży, kaczy dziób
des **pigeons** – z palców kciuka i wskazującego robimy mały dzióbek
des **canetons** – chodzimy, kołysząc się z nogi na nogę jak małe kaczuszki

DANS LA BASSE COUR

Do kurników

Przygotowujemy: paski bibuły

Tradycyjna zabawa przedszkolna zwana: „wiewiórki do dziupli”. Sala zamienia się w podwórko, a nauczyciel rozdaje dzieciom związane wstążki z bibuły, z których robią domki – kurniki. Śpiewamy piosenkę i chodzimy po podwórku, gdy muzyka się zatrzyma, dzieci, wołając: *Dans la basse cour*, wskazują do przygotowanych domków.

Można wprowadzić element rywalizacji, ujmując za każdym razem jeden domek, a dziecko, które nie znajdzie sobie domku – siada z boku.

Gdzie go znajdziesz?

Przygotowujemy: obrazki, rysunki, zdjęcia z różnymi zwierzętami

Nauczyciel pokazuje dzieciom obrazki, rysunki lub zdjęcia ze zwierzętami domowymi, leśnymi i dzikimi. Gdy pojawiają się te, które można spotkać na podwórku, wtedy dzieci wołają: *Dans la basse-cour*.

DANS LA BASSE-COUR IL Y A

Skarb na podwórku

Przygotowujemy: drobne monety jako „skarby”

Wydzielamy na środku sali miejsce będące naszym podwórkiem, na którym znaleźliśmy skarb – stare monety! Może to być dywan, kocyk lub wydzielone sznurkiem miejsce. Rozsypujemy na nim przygotowane monety. Wszyscy stoją krok od naszego podwórka ze skarbami. Po skarby trzeba iść pojedynczo, więc nauczyciel mówi, kto może tam pójść i zabrać jedną monetę, zanim wszyscy powtórzą zdanie z jego imieniem, na przykład: N: *Dans la basse-cour il y a Zosia*. Dzieci: *Dans la basse-cour il y a Zosia...*, a Zosia w tym czasie musi szybko wziąć jeden pieniążek z „podwórka” i wrócić na swoje miejsce. Gdy nauczyciel wymieni już wszystkie dzieci, w drugiej kolejce uczniowie sami wybierają kolejno kolegów i koleżanki, którzy mają wziąć skarb.

Kogo słyszysz na podwórku?

Przygotowujemy: magnetofon i płytę z nagraniem naszej piosenki

Środek sali zamienia się w podwórko. Wybieramy ochotnika, który staje tyłem do grupy i podwórka. Gdy jest odwrócony, troje wybranych i wskazanych przez nauczyciela dzieci wchodzi na środek sali, tańcząc i śpiewając piosenkę przy cichym akompaniamencie magnetofonu. Gdy muzyka ucichnie, zatrzymują się, a dziecko stojące tyłem stara się rozpoznać i odgadnąć, kto jest na podwórku, mówiąc: *Dans la basse-cour il y a X, Y, et Z*. Za każde dobrze odgadnięte dziecko otrzymuje punkt.

Przygotowujemy: kawałek styropianu, papier kolorowy, taśmę klejącą, patyczki do szaszłyków przecięte na pół, małe rysunki drobiu z piosenki do kolorowania (komplet dla każdego dziecka)

Nauczyciel przygotowuje kawałek styropianu owiniętego zieloną bibułą, do którego po zewnętrznej stronie przykleja papierowy płatek i... zagroda gotowa.

Każdy może ją wziąć do ręki i obejrzeć z bliska, mówiąc: *la basse-cour*. Teraz przygotowujemy ptaki: nauczyciel rozdaje na przykład rysunki kurek. Kogo nauczyciel dotknie, ten musi powiedzieć, jakie ptaszki kolorujemy, czyli na przykład: *des poules*. Gdy kurki są gotowe, każdy przykleja swojego ptaszka do patyczka, po czym wbija do styropianowej zagrody, mówiąc: *Dans la basse-cour il y a des poules*. I tak z całym drobiem z piosenki.

DES GALLINACÉS:

des poules, des dindons, des oies, des canards, des pigeons, des canetons

Wykrywacz drobiu

Przygotowujemy: obrazki, rysunki lub zdjęcia różnych zwierząt (z przewagą drobiu)

Każde dziecko wybiera sobie jeden lub dwa obrazki, których nie pokazuje innym. Po kolei każdy odwraca jeden obrazek tak, by cała grupa widziała, co się na nim znajduje. Za każdym razem, gdy widzimy zwierzątko należące do drobiu, to wołamy *des gallinacés!*, a jeśli to coś innego – klaszczemy.

Odgłosy z podwórka

Dzieci siedzą w kole, nauczyciel podaje odgłosy charakterystyczne dla każdego z ptaków, np.: *ko ko* dla kurki/ *gul gul* dla indyka/ *gę gę* dla gęsi/ *kwą kwą* dla kaczki/ *gru gru* dla gołębia, następnie każde dziecko po

kolei wydaje jeden z ustalonych dźwięków, a reszta ma określić, do jakich ptaków domowych on należy, na przykład *des oies / des dindons* etc.

Kto teraz kucnie?

Przygotowujemy: małe obrazki z drobiem z piosenki, klamerki do przymocowania obrazków

Dzieci wybierają sobie jeden obrazek spośród wszystkich, które przedstawiają drób, a nauczyciel przypina go dziecku do bluzeczki. Następnie nauczyciel puszcza cicho muzykę, podając nazwę jednego z ptaków, na przykład *des pigeons*. Wtedy wszystkie gołąbki muszą kucnąć, reszta może biegać dalej, a każdy ptak zostaje przynajmniej raz wywołany. Potem zabawę prowadzi ochotnik.

Salatka owocowa

Przygotowujemy: po 2-3 rysunki ptaków z każdego rodzaju, spinacze lub klamerki do przymocowania obrazków, krzeselka

Salatka może być kontynuacją poprzedniej zabawy. Ustawiamy w kole tyle krzesełek, ile jest dzieci. Jeżeli dzieci jest mało, wybieramy 3 z 6 rodzajów drobiu i przypinamy ich rysunki dzieciom (lub mają już je przypięte z poprzedniej zabawy). Z każdego gatunku musimy mieć co najmniej 2 zwierzątka (2 osoby). Nauczyciel też się bawi! Poza nauczycielem wszyscy siadają na krzeselkach. Na hasło na przykład *des poules!* wszystkie kurki muszą wstać i zmieniając miejsce, szybko usiąść na innym krzeselku. Nauczyciel również siada. Dziecko, które nie zdążyło znaleźć wolnego miejsca, podaje następną nazwę. Na hasło: *des gallinacés!* wszyscy zmieniają swoje miejsca!

IL Y A MEME

Co już było?

Przygotowujemy: rysunki rzeczy z poznanych wcześniej utworów

Siedzimy w kole, nauczyciel rozkłada rysunki rzeczowników (lub fraz je zawierających) ilustracjami do dołu. Każde dziecko po kolei odsłania jeden obrazek i mówi na przykład *Il y a même une souris brune / un cercle / une drôle de tête / le vélo* etc.

Następnie nauczyciel umawia się z dziećmi, że dywan (lub wielki okrąg z bibuły) to jego domek, w którym jest wiele różnych rzeczy: *Il y a même 3 poules* (mówi N., wkładając do domku rysunek 3 kurek), *Il y a même messieurs les dinosaures* (mówi, wkładając rysunek dinozaurów), *Il y a même*

Kasia! mówi, zapraszając gestem do swojego domku Kasię. Teraz Kasia zaprasza kogoś, mówiąc do koleżanki/kolegi: *Il y a meme* + imię, aż wszyscy znajdą się w domku.

Czy się zmieszczą?

Przygotowujemy: rozciągliwą gumę do skakania, ale dość krótką, by było atrakcyjnie i śmiesznie

Nauczyciel kładzie na sali związaną gumę do skakania, która... Abracadabra! zamienia się w ciasne podwórko! Nauczyciel mówi: *Dans la basse-cour il y a Y et X* i podaje imiona dwojga dzieci, które muszą wejść do gumy, czyli na podwórko. Następnie wybiera trzecie dziecko i mówi *il y a meme...* Z..., wtedy to dziecko dołącza do dwóch pierwszych. Teraz z kolei ostatnie dziecko musi powiedzieć *il y a meme...* i dodać czyjeś imię. Sytuacja się powtarza aż do momentu, gdy wszystkie dzieci będą w środku, czyli na „podwórku”.

DANS LA BASSE-COUR, DANS LA MARE, DANS LES BUISSONS

Do kałuży czy w zarośla?

Przygotowujemy: niebieską, zieloną i ewentualnie brązową bibułę, stare gazety

Z niebieskiej bibuły tworzymy kałużę. Nauczyciel, próbując trafić, wrzuca do niej z pewnej odległości 2-3 kulki zrobione ze zmiętej gazety, mówiąc *Dans la mare!* Z zielonej bibuły układamy zarośla. I znów nauczyciel wrzuca kolejno z pewnej odległości 2-3 papierowe kulki, za każdym razem mówiąc *Dans les buissons!* Teraz kolej na dzieci.

Nauczyciel rozdaje dzieciom po kilka stron starych gazet. Dzieci robią z nich kulki i (z pewnej odległości) rzucają je do „kałuży” lub w „zarośla”, mówiąc odpowiednią frazę. Na kolejnych zajęciach można jeszcze dodać podwórko z brązowej bibuły.

LA MARE / LES BUISSONS / LE RENARD / LE ROCK'N ROLL DES GALLINACÉ

W drodze na podwórko – drama

Dzieci maszerują dookoła sali, ale zanim dojdą na podwórko, muszą ominąć pewne przeszkody. Gdy nauczyciel powie *la mare!*, dzieci muszą przebiec kawałek, wysoko podnosząc kolana, by nie zmoczyć się zbyt; gdy powie *les buissons!*, dzieci muszą odgarniać rękami niewidoczne gałęzie, żeby ich nie podrapały, gdy zaś powie *le renard* – dzieci muszą znieruchomieć. Natomiast gdy usłyszą hasło: *Le rock'n roll des gallinacés* – wszyscy tańczą rock'n rolla!

Nauczanie języków obcych dzieci Teaching Foreign Language to Children

VOUS ETES DES POULLES, DES DINDONS... ETC.
QUI BARBOTENT DANS LA MARE / QUI SE CACHENT
DANS LES BUISSONS

Hipnotyzer

Przygotowujemy: jakiś atrybut hipnotyzera

Nauczyciel stoi na środku i wydaje polecenia teatralnym głosem, na przykład:

Vous êtes des canards! – dzieci wykonują ustalony wcześniej gest kaczki
Vous êtes des canards qui barbotent dans la mare! – gest ustalony do kaczek cały czas towarzyszy innym wykonywanym czynnościom
Vous êtes des canards qui se cachent dans les buissons!
Vous êtes des dindons! etc.

ET ÇA FAIT COT! COT! COT! CODEC! LE ROCK'N ROLL
DES GALLINACES.

Magiczne organki

Dzieci stają w dwóch rzędach naprzeciwko siebie. Jeden rząd wydaje z siebie tylko dźwięk cot! Drugi tylko dźwięk codec! Nauczyciel staje między nimi i dziecko, którego dotknie, musi wydać z siebie odpowiedni dźwięk. Nauczyciel dotyka dzieci z dwóch rzędów na przemian i w ten sposób „gra na nich” jak na organkach.

Konkurs tańca ze śpiewaniem

Dzieci dobierają się w pary, a każda para otrzymuje podwójną stronę z gazety (jak największą). Gdy nauczyciel włącza muzykę, dzieci tańczą na niej, śpiewając piosenkę. Nie wolno stanąć za gazetą ani jej podrzeć. Po pierwszej zwrotce składamy gazetę na pół, tańczymy i śpiewamy dalej. Wygrywa ta para, która zatańczy na najmniejszym kawałeczku gazety. Po każdej zwrotce zatrzymujemy na chwilę nagranie, by dać dzieciom troszkę czasu na złożenie gazety.